

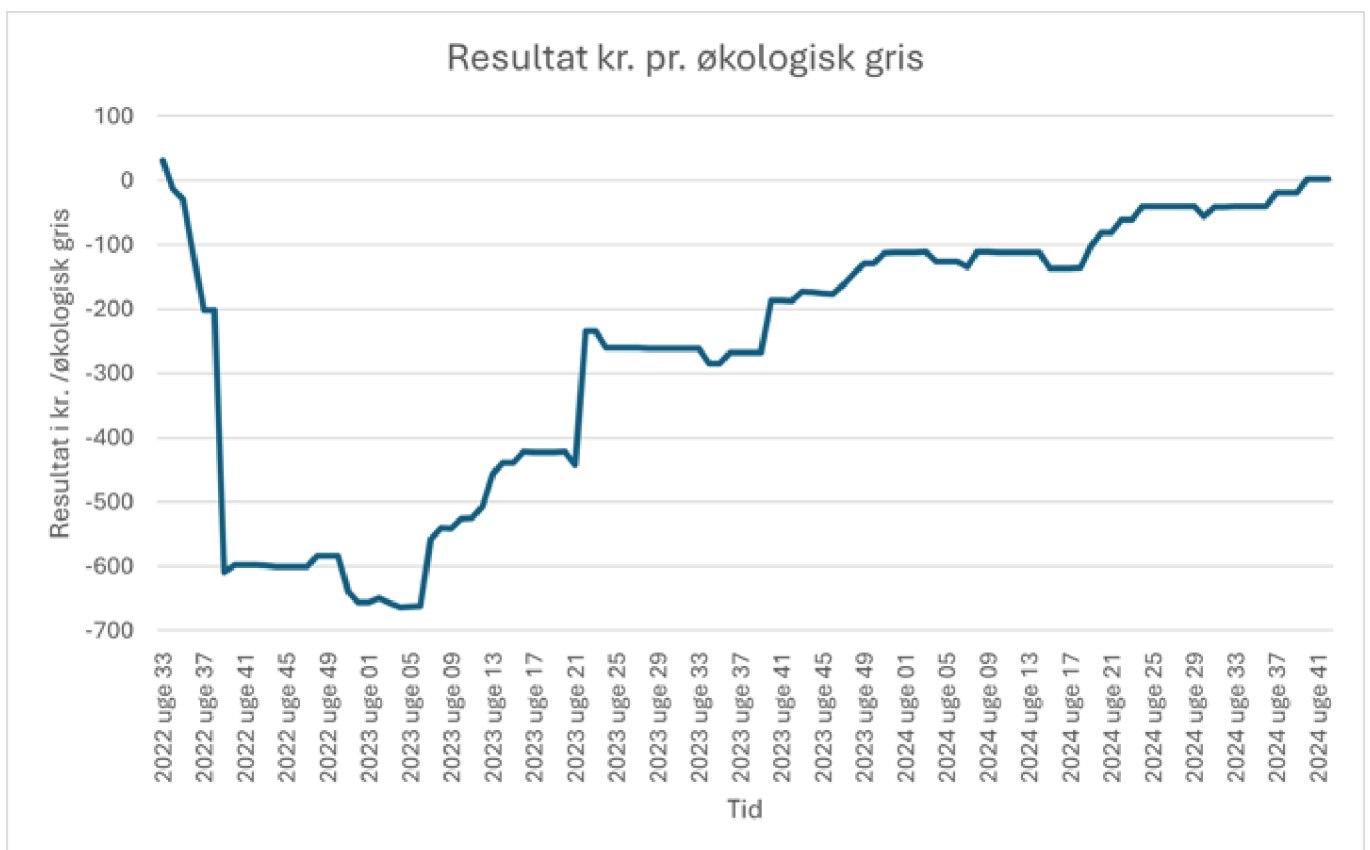
Udgivet 30.10.2024

Økologisk grisproduktion kan nu igen give lille overskud

For første gang siden sensommeren 2022 overstiger afregningspriserne nu produktionsomkostningerne i økologisk grisproduktion. Det viser en analyse, som Innovationscenter for Økologisk Landbrug har lavet i projektet **Bedste økonomiske praksis**.

Af Jens Peter Hermansen, Heidi Mai-Lis Andersen, Michael Groes Christiansen, SEGES Innovation

Om få år vil de økologiske grisproducenter forhåbentlig se tilbage på 2024 som året, hvor økonomien i økologisk grisproduktion vendte. Efter en længere rutsjebanetur for mange økologiske grisproducenters økonomi overstiger afregningspriserne nu produktionsomkostningerne for første gang siden sensommeren 2022.

Kilde: Økonomidatabasen og smågrisenoteringen

Den gode nyhed kommer efter en periode, hvor producenterne har kæmpet med faldende priser og stigende omkostninger, der har gjort det vanskeligt for de fleste at opretholde produktionen.

I løbet af 2022 og 2023 oplevede branchen en markant stigning i produktionsomkostningerne især som følge af de høje foderpriser udløst af krigen i Ukraine. Samtidig faldt afregningspriserne for økologisk grisekød på grund af den faldende efterspørgsel forårsaget af inflation og nedsat købekraft hos forbrugerne. Den negative udvikling gjorde det økonomisk svært for mange producenter, hvoraf flere har været tvunget til at reducere eller helt lukke deres produktion.

Således viser data for den økologiske griseproduktion, at branchen de seneste år har gennemgået en voldsom nedgang. Det ses blandt andet i antallet af økologiske søer, der er faldet med 28 pct. i perioden fra 2020 til 2023.

År	2020	2021	2022	2023
Antal søer	19.157	19.481	16.181	13.743

Kilde: Danmarks Statistik (tal baseret på stikprøver)

Faldet i antallet af søer er tæt forbundet med den vigende efterspørgsel fra forbrugerne, men med de nye økonomiske tendenser kan der være grund til lidt optimisme hos producenterne. Selvom produktionsomkostningerne stadig er høje, er balancen mellem udbud og efterspørgsel ved at blive genskabt.

Fortsat fuldt fokus på omkostninger

Det er et vendepunkt, der giver grund til forsigtig optimisme, men der er behov for et fortsat fokus på at optimere produktionen og reducere omkostningerne.

Produktionsomkostningerne er fortsat høje, og særligt foderpriserne ligger på et højt niveau sammenlignet med tidligere år, hvilket primært slår igennem i slagtegriseproduktionen.

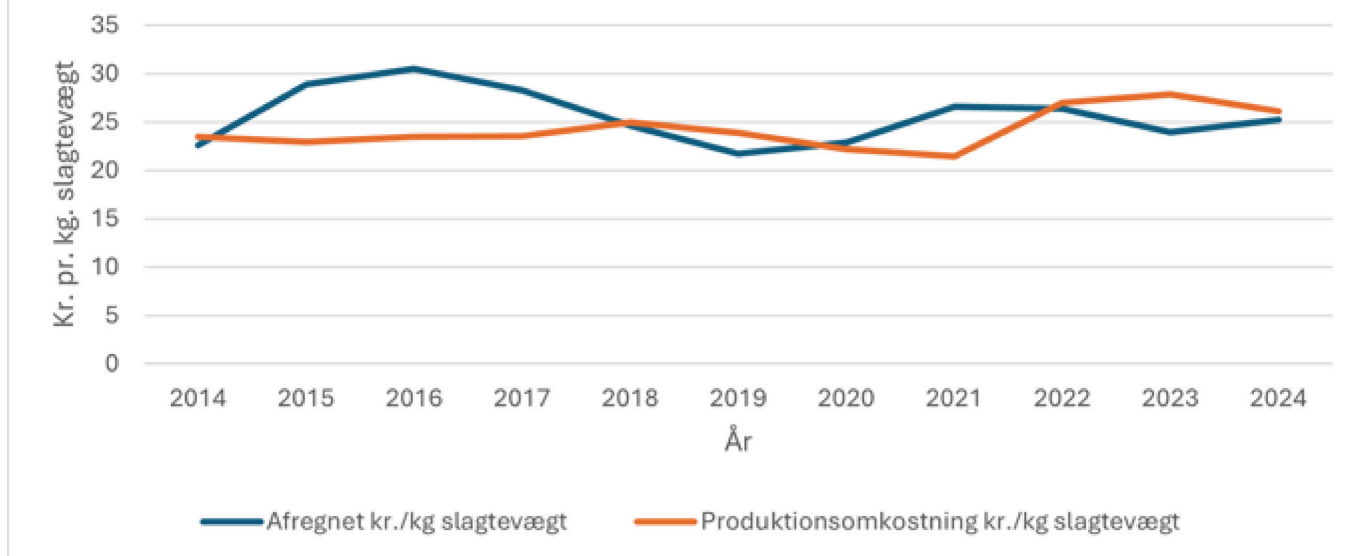
	2019	2020	2021	2022	2023
Foderomkostninger, kr./produceret slagtegris	854	891	869	1137	1158
Øvrige stykomkostninger, kr./slagtegris.	34	46	30	27	43
I alt	888	937	899	1164	1201

Kilde: Økonomidatabasen

Konklusionen er samlet set, at der er lys i horisonten. At afregningsprisen nu for første gang i over to år er højere end produktionsomkostningerne er en afgørende milepæl på vejen mod at genskabe en robust økonomi i økologisk griseproduktion.

Overordnet er der dog fortsat tale om et øjebliksbillede, og udviklingen skal gerne fortsætte den kommende tid, hvor forholdet mellem afregningspris og produktionsomkostninger skal flytte sig yderligere, for at det bliver mere end blot en forretning, der går i 0. Det illustreres bedst ved nedenstående figur, der viser forholdet mellem de to parametre opgjort pr. år. Figuren afslører, at afregningsprisen toppede i perioden 2015-2017, og at der er rum for, at produktionsomkostningerne kan falde igen. Branchen vil derfor fortsat være nødt til at fokusere på omkostnings- og produktionsoptimering for at sikre langsigtet succes.

Forholdet mellem afregningspris og produktionsomkostninger 2014-2024

Kilde: $\text{Produktionsomkostning} = \frac{\text{Grundlag for den beregnede økologiske smågrisenotering}}{\text{Afregningspris} = \text{DC-notering inkl. diverse økologiske tillæg}}$

Finansieret af
Den Europæiske Union
NextGenerationEU

For mere information

Jens Peter Hermansen

Chefkonsulent

Omlægning, uddannelse,
generationsskifte, biodiversitet

+45 61 97 49 10

jeph@icoel.dk